



Kolding Kommune

MILJØGODKENDELSE

AF HUSDYRBRUGET PÅ TOLDGÅRDEN

FRØRUPVEJ 44, 6070 CHRISTIANSFELD

Udvidelse af besætningen
- fra 262,8 DE til 350,2 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af
20. dec. 2006 jf.
lovbek. nr. 1486 af
4. dec. 2009 om
miljøgodkendelse
m.v.
af husdyrbrug.



Dato for gyldighed
11. 07. 2015

Kolding Kommune
Landbrug
Nytorv 11
6000 Kolding
Telefon 79797439
landbrug@kolding.dk
www.kolding.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Sammenfatning	4
1.1	Sammenfatning	4
1.2	Offentlighed	6
2	Afgørelse om miljøgodkendelse	7
2.1	Grundlag for afgørelsen	7
2.2	Afgørelse om miljøgodkendelse.....	7
2.3	Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	7
2.4	Gyldighed	8
2.5	Retsbeskyttelse og revurdering.....	8
3	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	9
3.1	Udformning og opførelse af ejendommens anlæg	9
3.2	Placering af anlægget.....	10
3.3	Landskabsmæssige forhold.....	10
4	Husdyrhold, staldanlæg og drift	11
4.1	Husdyrproduktion	11
4.2	Staldanlæg	11
4.3	Ventilation.....	12
4.4	Fodring og foderopbevaring.....	12
4.5	Energi- og vandforbrug samt besparende foranstaltninger	14
4.6	Spildevand herunder regnvand og overfladevand.....	15
4.7	Affald, døde dyr og hjælpestoffer	16
4.8	Kemikalier, pesticider og handelsgødning.....	17
4.9	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	17
5	Gødningsproduktion og -håndtering	19
5.1	Gødningstyper og -mængder	19
5.2	Opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning.....	21
6	Forurening og gener fra husdyrbruget	22

6.1	Påvirkning af beskyttet natur.....	22
6.2	Ammoniak og Internationale naturbeskyttelsesområder.....	23
6.3	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	24
6.4	Lugt.....	25
6.5	Fluer og skadedyr.....	25
6.6	Transport.....	26
6.7	Støj, støv og lys fra anlæg og maskiner.....	27
7	Påvirkning fra arealerne.....	29
7.1	Udbringningsarealerne.....	29
7.2	Påvirkning af grundvandet.....	29
7.3	Påvirkning af søer og vandløb.....	31
7.4	Kvælstof og fosfor til overfladevand.....	31
8	Anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknik (BAT).....	36
9	Egenkontrol og dokumentation.....	40
10	Alternative løsninger, ophør og samlet vurdering.....	41
10.1	Alternative løsninger samt 0-alternativ.....	41
10.2	Husdyrbrugets ophør.....	41
10.3	Kommunens samlede konklusion.....	42
11	Klage- og søgsmålsvejledning og underretning.....	43
11.1	Klagevejledning og søgsmål.....	43
11.2	Underretning om godkendelsen.....	43
12	Bilag.....	45

DATABLAD

TITEL: § 12 MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG

DATO FOR GODKENDELSE: 11. JULI 2015

TILLADT ÅRLIGT PRODUKTIONSOMFANG:

- 1.550 årssøer med grise til fravæning svarende til en samlet produktion på i alt 350,2 DE (2014-tal).

ANSØGER / VIRKSOMHEDENS KONTAKTPERSON

Navn	Poul Richard Jørgensen
Adresse	Frørupvej 19, 6070 Christiansfeld
Telefonnr.	Tlf: 7456 8333, mobil: 4028 5687

VIRKSOMHEDENS EJER

Navn	Poul Richard Jørgensen
Adresse	Frørupvej 19, 6070 Christiansfeld

VIRKSOMHED

Navn	Toldgården
Adresse	Frørupvej 44, 6070 Christiansfeld
Matr. nr.	254 m.fl., Frørup ejerlav, Frørup
CVR-nr.	17883798
P-nr.	1000143065
CHR-nr.	95018
Ejendomsnr.	6210256991
E-mail	trom61@os.dk

KONSULENT

Navn	Birgitte Madsen, Sønderjysk Landboforening
Adresse	Billundvej 3, 6500 Vojens
Telefonnr.	Tlf: 7320 2600
E-mail	bm@slf.dk

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefonnr.	7979 7979
E-mail	landbrug@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk

MILJØGODKENDELSE UDARBEJDET AF

Sagsbehandler	Marianne Yde
Kvalitetssikring	Lise Arp
Journalnr.	14/6861

1 SAMMENFATNING

1.1 SAMMENFATNING

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte omlægning i henhold til Husdyrbrugsloven med tilhørende bekendtgørelser. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af, at de stillede vilkår efterleveres.

Miljøgodkendelsen indeholder en sammenfatning samt Kommunens vilkår, bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Produktionsudvidelsen og anlæg

På Toldgården er der en nuværende produktionstilladelse til 1.075 årssøer med grise til fravæning samt 3.077 smågrise (8-30 kg), svarende til en samlet produktion på i alt 262,8 DE.

Med denne miljøgodkendelse kan produktionen omlægges til 1.550 årssøer med grise til fravæning, svarende til en samlet produktion på i alt 350,2 DE.

Udvidelsen foretages inden for de eksisterende staldanlæg. Der bygges således ikke nyt i forbindelse med projektet.

Placeringen af anlægget

Husdyrbruget ligger i landzone. Hele ejendommen ligger i et område, som i forslag til tillæg til Kommuneplan 2013-2025 er udpeget som særlig værdifuld landbrugsområde, hvor landbrugets udviklingsmuligheder vægtes højt.

Da der ikke bygges nyt i forbindelse med projektet, er der ikke konflikter med afstandskrav samt bygge- og beskyttelseslinjer.

Eventuelle nabogener

Der forventes at blive en stigning i antal transporter til og fra ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Transporterne forventes at stige med ca. 16 % i forhold til en udvidelse på ca. 25 % i DE. Kommunen vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrproduktion.

Kolding Kommune vurderer, at den ansøgte arealdrift og udbringning af husdyrgødning kan ske uden væsentlige gener for de omkringboende, herunder at de generelle udbringningsrestriktioner 200 m fra byzone, hvor udbringning ikke er tilladt lørdage, søn- og helligdage, er tilstrækkelige til at regulere eventuelle nabogener.

Produktionsudvidelsen vil medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser. Ifølge lugtberegningerne er geneafstandskravene overholdt, og husdyrholdet forventes derfor ikke at give anledning til væsentlige gener ud over, hvad der er normalt for denne type produktion.

Der vil forsat blive foretaget en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen. Sammenlagt vurderer Kommunen, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne.

Harmoniareal og placering af arealer

Godkendelsen omfatter arealdriften af 196,6 ha, som består af ejede og forpagtede arealer. Der er to gylleaftaler på i alt 503 ha. Harmonikravet på 1,4 DE/ha er overholdt i projektet.

Kvælstof- og fosforudvaskning til overfladevand

Udbringningsarealerne afvander dels via Hejls Nor til Lillebælt og dels via Knude Dyb til Vadehavet. Både Lillebælt og Vadehavet er Natura 2000-områder. I det ansøgte projekt overholdes lovgivningens krav til nitratudvaskning til overfladevand med et dyretryk på 1,40 DE/ha ved det valgte sædskifte samt 3 % ekstra efterafgrøder eller 2 % reduceret kvælstofnorm.

Lillebælt er overbelastet med fosfor. Der er modtaget fosfortal for de arealer, som ligger i oplandet til Lillebælt. Fosfortallene ligger alle under pt 4,0. Projektet overholder dermed kravene med

hensyn til fosfor til overfladevand, som de er fastlagt i lovgivningen. Der er desuden lovmæssige krav om bræmmer/randzoner omkring vandløb og vandhuller for at begrænse erosion og mindske risikoen for overfladisk afstrømning af bl.a. fosfor fra markerne.

Nitrat til grundvand

Dele af bedriftens udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Med det valgte sædskifte samt 3 % ekstra efterafgrøder er husdyrlovens beskyttelsesniveau for udvaskning af nitrat til grundvandet overholdt. Alternativt anvendes der reduceret kvælstofnorm med 2 %, hvorved beskyttelsesniveauet ligeledes er overholdt.

Påvirkning af natur og internationale naturbeskyttelsesområder (Natura2000)

Der er udført beregninger af ammoniakdepositionen til naturtyper beliggende indenfor 1.000 meter fra ejendommen. Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i husdyrbrugsloven inden for en afstand af 1 km fra anlægget. Det vurderes derfor, at udviklingen ikke har væsentlig påvirkning på noget særligt værdifuldt natur.

Ingen af ejendommens bygninger ligger i eller i umiddelbar nærhed af et Natura 2000-område. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, Svanemose, ligger ca. 4,8 km nord for produktionsanlægget. Ca. 9,6 km øst for anlægget ligger det internationale naturbeskyttelsesområde, Lillebælt.

Det er vurderet ud fra ammoniakdepositionsregninger til nærmere liggende naturområder samt den store afstand fra produktionsanlægget til Natura 2000-områderne, at nedfald af ammoniak, der skyldes emission fra projektet, ikke er til skade for de beskyttede Natura 2000-områder.

Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområde, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Bilag IV-arter

Flere af arterne, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Toldgården. Det kan dog ikke udelukkes, at de forefindes.

Kolding Kommune vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer af naturområder, der påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som værende indenfor, hvad der kan forventes af et husdyrbrug af denne type og størrelse.

BAT (Bedste tilgængelige teknik)

Projektet skal leve op til et BAT-krav på maksimalt 4.308 kg N pr. år, som er proportionelt for en produktion af den pågældende type og størrelse. I projektet er BAT-kravet opfyldt ved brug af foderkorrektioner.

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet ved overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

1.2 OFFENTLIGHED

Første høring/idéhøring

Ansøgningen blev offentliggjort på Kolding Kommunes hjemmeside i perioden fra den 22. april 2015 til den 6. maj 2015 med henvisning i Kolding Ugeavis.

Denne 1. høring havde til formål at gøre opmærksom på projektet, så enhver med interesse i sagen havde mulighed for at kommentere og bidrage til sagens oplysning til brug i sagsbehandlingen. Der indkom ingen bemærkninger i perioden.

Udkast

Udkast til miljøgodkendelse blev den 20. maj 2015 udsendt i 6 ugers høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der er frist til afgivelse af bemærkninger frem til den 1. juli 2015.

Der indkom ingen høringssvar.

Endelig afgørelse

Den endelig miljøgodkendelse blev den 11. juli 2015 afgjort og annonceret i Kolding Ugeavis (se klagevejledning i afsnit 11).

2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

2.1 GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN

Miljøgodkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på Toldgården, Frørupvej 44, 6070 Christiansfeld. Ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CVR nr. 17883798 og CHR nr. 95018.

På Toldgården er der i dag en produktion på:

- 1.075 årssøer med grise til fravænning
- 3.077 smågrise (8-30 kg)
svarende til en samlet produktion på i alt 262,8 DE.

Husdyrproduktionen udvides til:

- 1.550 årssøer med grise til fravænning
svarende til en samlet produktion på i alt 350,2 DE.

Der sker følgende etableringer og ændringer i forbindelse med godkendelsen:

- Husdyrproduktionen fortsætter i eksisterende bygninger
- Smågrisestald ændres til farestald til søer

Udbringningsarealerne udgør ca. 197 ha ejede og forpagtede arealer. Desuden er der gylleaftaler på 503 ha. Alle arealerne er beliggende i Kolding Kommune.

Ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag er indsendt som skema nr. 74851, version 1, den 19. marts 2015 fra www.husdyrgodkendelse.dk og sidste gang den 29. april 2015 som version 2.

Arealgennemgang er foretaget af Kolding Kommune i maj 2015. Supplerende oplysninger er fremsendt af ansøger og konsulent i forbindelse med sagsbehandlingen.

2.2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Kolding Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbruget på Toldgården, Frørupvej 44, 6070 Christiansfeld i henhold til § 12 i Husdyrbrugsloven med tilhørende bekendtgørelser. Godkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på de efter hvert afsnit følgende vilkår.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med bilag samt tilhørende beregninger. Miljøgodkendelsen indeholder en sammenfatning, kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer samt vilkår vedrørende produktionen.

2.3 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og i henhold til godkendelsens vilkår. Ændring i ejerforhold eller driftsansvarlig skal meddeles til kommunen, herunder også oplysninger om virksomheden.

Denne godkendelse skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller produktionsmæssigt uden forudgående anmeldelse til og tilladelse fra Kolding Kommune.

Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt eksempelvis spildevandstilladelse til bortledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, byggetilladelser, herunder brandloven mv.

2.4 GYLDIGHED

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ifølge husdyrbrugslovens § 33 skal der i en godkendelse fastsættes en frist for udnyttelse. Der bygges ikke nyt men udvides i eksisterende stalde. Der søges om en udnyttelsesfrist på 2 år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med baggrund i ansøgningen vurderer Kolding Kommune, at fristen til udnyttelse af miljøgodkendelsen skal fastsættes til 2 år. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden udløbet af denne frist.

Ved udnyttelse forstås i det konkrete tilfælde, at omlægningen af svinebedriften er påbegyndt.

Det følger af Husdyrlovens § 33, at hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøgodkendelsen:

1. Godkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden.

2.5 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog i visse tilfælde ændres efter reglerne i Husdyrbrugsloven § 40, stk. 2.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse.

Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år efter meddelelse af den første miljøgodkendelse. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2023.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 UDFORMNING OG OPFØRELSE AF EJENDOMMENS ANLÆG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrproduktionen foregår i det eksisterende produktionsanlæg på Toldgården. Der bygges ikke nyt i forbindelse med udvidelsen, men den eksisterende smågrisestald ændres fra klimastald til farestald til søer. Ændringen er en ikke-godkendelsespligtig ændring.

Der er tilladelse til at opføre af en kornsilo, som endnu ikke er etableret.

Tablet 1: Udformning, materialevalg mv.

Stald (nr./anvendelse)	Opført	Grundplan	Bygningshøjde til kip	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse/bemærkning
1. Klimastald	1994	756 m ²	6,5 m	25°	Facader i røde sten. Tagplader er sorte.	Ændres til farestald
2. Farestald	1993	823 m ²	6,5 m	25°	Facader i røde sten. Tagplader er sorte.	
3. Farestald	2007	1.078 m ²	9,2 m	25°	Facader er antracitgrå. Tagplader er sorte.	
4. Løbe-drægtighedsstald	1991/1997	1.079 m ²	6,0 m	25°	Facader i røde sten. Tagplader er sorte.	
5. Løbe-drægtighedsstald	2007	2.059 m ²	9,2 m	25°	Facader er antracitgrå. Tagplader er sorte.	
6. Foderlade	2007	210 m ²	7,5 m	25°	Facader er antracitgrå. Tagplader er sorte.	
7. Fodersilo	2007	1.000 ton	13,5 m			Tilladelse til etablering af endnu en silo
8. Korngrav						
9. Gyllebeholder	1991	1.225 m ³			Grå	
10. Gyllebeholder	2007	3.490 m ³			Grå	
11. Gyllebeholder	2007	3.490 m ³			Grå	

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der i projektet er redegjort for anvendelse af eksisterende bygninger. Trods mængden af bygninger, vurderer kommunen, at det eksisterende anlæg fremstår som en samlet helhed i kraft af beliggenhed, materiale- og farvevalg samt byggeform.

Idet der ikke bygges nyt, er der ikke stillet vilkår vedr. materialevalg.

3.2 PLACERING AF ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget ligger i landzone. Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Frørupvej 47, som ejes af ansøger. Den nærmeste samlede bebyggelse er Frørup ca. 1.100 m syd for ejendommen, og nærmeste byzone er Christiansfeld ca. 2,7 km øst for ejendommen.

Staldanlægget er beliggende uden for alle beskyttelseslinjer og byggeplaner.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I miljøgodkendelsen er det udelukkende afstandskravene mellem nye anlæg og de forskellige respektive områder, der behandles, hvorimod afstandskrav til eksisterende byggeri ikke inddrages.

Kolding Kommune vurderer, at beliggenhed af bedriftens staldanlæg mv. er miljømæssig forsvarlig.

3.3 LANDSKABSMÆSSIGE FORHOLD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen ligger i landzone i en område, som er præget af landbrugsproduktion.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen ligger et område, som i forslag til tillæg til Kommuneplan 2013-2025 er udpeget til *særlige værdifulde landbrugsområder* (SVL). I de områder, som er udpeget som særligt værdifulde for landbruget, skal landbrugets fortsatte udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.

Da der ikke bygges i forbindelse med projektet, har kommunen ikke vurderet på alternative placeringer. Ejendommen er beliggende i et område, som i forvejen er præget af anden landbrugsbyggeri. Staldanlægget fremstår i dæmpede farver, som falder godt i med omgivelserne. Staldanlægget ændrer ikke væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Kolding Kommune vurderer derfor, at den aktuelle placering af det eksisterende ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige værdier i området.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRPRODUKTION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På Toldgården er der i dag en produktion af årssøer og smågrise. Der søges om godkendelse til at udvide produktionen søer, og samtidig nedlægges produktionen af smågrise.

Dyrehold ændres fra 1.075 søer og 3.077 smågrise 8-30 kg til 1.550 søer med grise til fravæning. Med ændringen øges antallet af DE fra 262,3 til 350,2 DE. Dyreholdet i nudrift er på baggrund af en anmeldelse om ændret dyrehold fra 2013.

Tabel 2. Husdyrholdets størrelse, fordeling og staldindretning.

Stald (nr./anvendelse)	Antal årssdyr	Antal stipladser	DE	Staldsystem
1. Farestald (tidligere klimastald)	344	90	23,3	Kassestier m. delvis spaltegulv
2. + 3. Farestald	1.206	316	81,7	Kassestier m. delvis spaltegulv
4. Løbe- drægtighedsstald	443	302	70,1	Individuel, delvis spaltegulv
5. Løbe- drægtighedsstald	1.107	754	175,1	Løsgående, delvis spaltegulv
I alt	1.550 årssøer		350,2	

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune fastholder ved vilkår maksimal tilladt produktion på husdyrbruget. Da der ikke bygges nyt i forbindelse med udvidelsen, vil godkendelsen blive anset for udnyttet, når antallet af årssøer overstiger antallet i nudrift.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for husdyrproduktion:

- Den samlede produktion må ikke overstige 1.550 årssøer med fravænnede grise svarende til 350,2 DE.

4.2 STALDANLÆG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Dyreholdet ændres fra søer og smågrise til udelukkende søer. I forbindelse med ændringen i dyreholdet bygges der ikke nye stalde. Der foretages blot ændringer i staldindretning. Klimastalden ændres til farestald til søerne. I alle staldene vil der dog komme flere stipladser. Ændringerne af staldene er ikke i sig selv godkendelsespligtige.

De ældste stalde er bygget i 1991-1994, og de nyeste stalde er fra 2007. Alle stalde er med delvist spaltegulv, som betragtes som den gulvtype med mindst ammoniakfordampning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da bedriftens staldanlæg allerede er etableret med de staldtyper med den laveste ammoniakfordampning, vurderer Kolding Kommune, at indretningen af bedriftens staldanlæg er miljømæssig forsvarlig og samlet set lever op til bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den samlede ammoniakfordampningen fra anlægget (stald og lager) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4.302 kg N pr. år. Der er jf. ansøgningen opnået en reduktion på 535 kg N pr. år ud over det generelle reduktionskrav på 30 % i stalde, der enten ændres eller udvides. Reduktionen opnås som følge af foderkorrektioner.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) på husdyrbrug med konventionelt hold af søer med pattegrise til afvænning (maj 2011) er den faktiske emissionsgrænseværdi udregnet for det aktuelle projekt. Emissionsgrænseværdien for det aktuelle projekt er udregnet til 4.308 kg N pr. år. Se nærmere udregning af BAT-niveau i bilag 3.

Ved beregning af emissionsgrænseværdien for ammoniak er der skelnet mellem eksisterende og nye stalde. Ændringen fra klimastald til farestald betragtes som en ændring, der er godkendelsespligtig, og emissionsgrænseværdien beregnes derfor som var det en ny stald. For de øvrige staldanlæg beregnes emissionsgrænseværdien som eksisterende stalde.

Kommunen vurderer, at der er anvendt BAT i forhold til valg af teknologi og staldsystem. Projektet overholder det fastlagte og proportionelle BAT-niveau for ejendommen på 4.308 kg N for dette husdyrbrug. Kommunen pålægger ikke ansøger at anvende en bestemt teknik, men udelukkende, at der leves op til emissionsniveauet. Kommunen accepterer dermed også ansøgers fravalg af bestemte teknikker, da emissionsniveauet er nået ved brug af de anvendte teknikker.

I det aktuelle projekt er der gennemført tilpasninger af foderets indhold af henholdsvis råprotein (reducerer ammoniakfordampningen) og fosfor (reducerer fosforudskillelsen). Ansøgningen overholder således det krav, som fremkommer i forhold til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik for så vidt angår staldsystemer. Der stilles på denne baggrund vilkår til de forudsætninger og tiltag, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampning fra stalde og lagre. Emissionskravet vurderes overholdt ved overholdelse af vilkår 3-4 om fodring.

4.3 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ventilationsanlæggene i alle stalde er temperaturstyret, hvilket sikrer tilstrækkelig ventilation, og at overventilering undgås. Ventilationen styres i forhold til temperatur og luftfugtighed.

Ventilationsanlægget er den væsentligste kilde til strømforbrug. Udformningen af ventilationssystemet er optimeret i hver staldanlæg for at optimere strømforbruget, så der ikke bruges unødigt strøm.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ventilationsanlægget i staldanlæggene er temperaturstyret, således at der kun benyttes den nødvendige kapacitet på anlægget.

Kolding Kommune vurderer, at indretningen af bedriftens ventilationsanlæg samlet set lever op til bedste tilgængelige teknik (BAT).

4.4 FODRING OG FODEROPBEVARING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foder opbevares i foderlade og i 1.000 tons fodersilo. Der er tilladelse til at opføre yderligere en fodersilo øst for den nuværende silo. Der opbevares kun løsvare og sækkevarer i begrænset omfang. Der forefindes fedttank med opvarmning. Opvarmningen er vandbåren, hvilket er mere sikkert end opvarmning med el.

Håndtering af foder vil ske således, at eventuelle lugt- og fluegener for nabobeboelser minimeres. Endvidere vil håndteringen sikre, at risiko for tab af næringsstoffer til omgivelserne minimeres.

For at opfylde BAT-kravet for ammoniakemission og fosfor ab lager er der anvendt fodertilpasninger for både kvælstof og fosfor.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

BAT-niveauet for ammoniak og fosfor for det aktuelle projekt på Toldgården er beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med konventionelt hold af søer med pattegrise til fravænning fra maj 2011.

For at opfylde BAT-kravet er der anvendt fodertilpasninger for både kvælstof og fosfor.

Kommunen vurderer, at de tiltag, der praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne samt at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til Miljøstyrelsens krav om at opfylde BAT med hensyn til fodring, idet de vejledende emissionsgrænseværdier overholdes. Det overordnede BAT-niveau for ejendommen er således opfyldt.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for fodring og foderopbevaring:

- Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som kg N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer jf. det til enhver tid gældende gødningsregnskab skal være mindre end **36.239 kg N pr. år**.

"Kg N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning (jf. Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2014/2015):

$$\text{Kg N ab dyr pr. årssø} = ((\text{FE pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FE}/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Vilkåret er beregnet ud fra de forudsætninger for fodring, der er angivet i ansøgningen:

Faktor	Værdi
Antal årssøer	1.550
Antal fravænnede grise pr. årssø	35
Fravænningsvægt, kg	7,0
FE pr. årssø	1.530
Gram råprotein pr. FE, g	129,3
Kg N ab dyr pr. årssø	23,38

- De enkelte forudsætninger (fodermængde, indhold af råprotein i foderet, fravænningsvægt samt antal årssøer og smågrise) er ikke bindende, men det samlede kvælstofindhold ab dyr for søer skal overholdes.
- Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som kg P ab søer x det årlige producerede antal af søer jf. det til enhver tid gældende gødningsregnskab skal være mindre end **8.055 kg P pr. år** (BAT-kravet).

"Kg P ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning (jf. Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2014/2015):

$\text{Kg P ab dyr pr. årsso} = ((\text{FE pr. årsso} \times \text{gram fosfor pr. FE}/1000) - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}))$

Faktor	Værdi
Antal årssøer	1.550
Antal fravænnede grise pr. årsso	35
Fravænningsvægt, kg	7,0
FE pr. årsso	1.530
Gram fosfor pr. FE, g	4,72
Kg P ab dyr pr. årsso	5,17

6. De enkelte forudsætninger (fodermængde, indhold af fosfor i foderet samt fravænningsvægt) er ikke bindende, men det samlede fosforindhold ab dyr for søer skal overholdes.

Egenkontrol

7. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal årssøer
 - antal grise pr. årsso med fravænningsvægt
 - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FE i foderblandingerne for søerne
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne for søerne
8. N ab dyr og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder svarende til den periode, der gælder for beregning af type-2 korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet. Værdierne skal udarbejdes årligt som et løbende gennemsnit over 3 år og kunne forevises i forbindelse med tilsyn for minimum de 3 seneste år.
9. Fodervilkårene skal dokumenteres overholdt første gang, der er forløbet en fuld 12 måneders gødningsregnskabsperiode efter meddelelse af godkendelsen.
10. Såfremt der anvendes hjemmeblandet foder, skal der udarbejdes en blandeforskrift for foder, hver gang der kommer et nyt parti korn i siloen.
11. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
12. Alle foderblandinger skal være tilsat fytase efter normen for ikke varmebehandlet korn.

4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG SAMT BESPARENDE FORANSTALTNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vand

Husdyrbruget forsynes fra Frørup Vandværk. Vandforbruget til drikkevand er i nudrift på 5.750 m³, og forbruget i ansøgt drift er anslået til 7.900 m³ inklusiv rengøring af staldanlæg. Der er installeret vandur. Der henvises til BAT-redegørelsen i afsnit 8 for beskrivelse af vandbesparende tiltag.

Beboelsen forsynes fra egen boring.

Energi

Da udvidelsen foregår i eksisterende staldanlæg er el-forbruget uændret. Forbruget ligger på 400.000 kWh i både nudrift og ansøgt drift.

Til opvarmning af staldanlægget benyttes i nudrift 30.000 liter fyringsolie. I ansøgt drift vil dette blive reduceret til en anslået mængde på 2.000 liter, da der ligeledes vil blive benyttet flisfyr. Flisfyret er endnu ikke etableret.

Der henvises til BAT-redegørelsen i afsnit 8 for beskrivelse af energibesparende tiltag.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Forbruget af vand forventes at stige med udvidelsen, da der kommer flere søer i staldanlægget, men elforbruget vil være på samme niveau, da staldanlægget kun ændres minimalt. Forbruget må derfor antages at være proportionalt med, hvad der er normalt for denne type af husdyrproduktion.

Indvinding af drikkevand til husholdningsformål fortsætter uændret.

Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

4.6 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND OG OVERFLADEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 3. Spildevandstyper

Spildevandstyper	Før udvidelse	Efter udvidelse	Afledes til
Rengøringsvand (stald), drikkevandsspild mv.	370 m ³ /år	530 m ³ /år	Gyllebeholder
Rengøringsvand (maskiner)	0 m ³ /år	0 m ³ /år	
Sanitært spildevand fra toilet/bad i driftsbygninger	50 m ³ /år	50 m ³ /år	Septiktank, der tømmes af kommunen
Regnvand tilledt gyllebeholder fra befæstede arealer	42 m ³ /år	42 m ³ /år	Gyllebeholder

Der forekommer spildevand fra tagvand og vand fra befæstede arealer. Der forekommer ikke spild af husdyrgødning på de befæstede arealer, og vandet herfra ledes via afløb og brønd til Fovs Å og videre til Nørre Å. Der ændres ikke på afløbssystemer og afledning af overfladevand vil fortsætte som hidtil.

Der er en vaskeplads på 80 m², som ikke ændres i projektet. Vandet fra vaskepladsen ledes til gyllebeholderen. Der vaskes ikke maskiner på ejendommen, da det foregår på ejers anden ejendom.

Det vurderes, at der ikke afledes spildevandstyper, der kræver særskilt spildevandstilladelse. Septiktanken tømmes via den kommunale tømningsordning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der ændres ikke på afløbsforhold eller byggeri, og der er derfor ikke behov for yderligere spildevandstilladelser.

4.7 AFFALD, DØDE DYR OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fast affald

Fast affald vil typisk inkludere elementer som tom emballage fra vaskemidler, skyllemidler, fo-derminerale, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, lysstofrør, elpærer, medicin-rester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.). Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.

Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunens affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

Table 4. Skønnede mængder af affald (næsten uændret efter udvidelsen)

Affaldstype	Opbevaringssted	Modtageanlæg	Årlig mængde
Tom emballage (papir/pap/plast)	Industricontainer	Flemming Poulsen	100 kg hver 14. dag
Lysstofrør	Servicrum	Christiansfeld genbrugsplads	Ca. 10 stk.
Jern og metalaffald	Frørupvej 19	Flemming Poulsen	Ca. 0,5 tons
Tomme olietromler og -tanke	-	-	0 stk.
Paller	Frørupvej 45	Leverandøren	Ca. 26 stk.
Batterier	Servicrum	Christiansfeld genbrugsplads	Ca. 50 kg

Døde dyr

Døde dyr opbevares på Frørupvej 45, hvor der forefindes container med køling. Der er også en container med køling til små dyr på Frørupvej 44. Døde dyr er placeret hævet fra jorden og overdækket. Afhentning sker efter behov og med dags varsel af DAKA fra Frørupvej 45.

Olietanke

Der er to dieseltanke mellem klimastalden og farestalden, og der er en olietank ved stuehuset. Opbevaring af dieselolie/fyringsolie sker i typegodkendte beholdere.

Table 5. Olietanke

Olietanke:	Volumen	Årgang	Fabrikat	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Fyringsolietank i stald	1200	1997	Erik Roug Herning	672 82 01	SB 600/81
Fyringsolietank i stald	2500	1994	Brande Beholder og Kedelfabrik	15215	Kan ikke læses
Fyringsolietank ved stuehus	1200	2010	KN Smedie og beholderfabrik	48801	505423

Spildolie og andet farligt affald opbevares ikke på ejendommen. Der er tilladelse til at opstille en diesolietank i laden, men den er ikke opstillet endnu. Tankning af diesel vil ske på fast og tæt bund, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at håndteringen af affald og hjælpestoffer, herunder opbevaring og bortskaffelse, ikke medfører miljømæssige problemer. Endvidere vurderes det, at placeringen af olietanke ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og grundvand.

4.8 KEMIKALIER, PESTICIDER OG HANDELSGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 6. Skønnede mængder af olie- og kemikalieaffald (næsten uændret efter udvidelsen)

Affaldstype	Opbevaringssted	Modtageanlæg	Årlig mængde
Spildolie	-	-	0 liter
Olie- og brændstoffiltre	-	-	0 stk.
Spraydåser	Industricontainer i servicerum	Flemming Poulsen	ca. 150 stk.
Medicinrester	-	-	ingen
Kanyler	Kanyleboks i forrum	Modtageanlæg i Vejle via kommunen	1½ kg
Pesticidaffald	-	-	0 liter

Pesticider opbevares på og håndteres fra Frørupvej 19. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler sker ikke ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der er ikke risiko for afløb til dræn eller vandløb.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at placering, opbevaring samt håndtering af kemikalier og pesticider ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og grundvand under forudsætning af den oplyste driftspraksis.

4.9 DRIFTSFORSTYRELSELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af mulige uheld

Risiko for uheld kan ikke fjernes helt, men den kan reduceres. Mulige uheld i forbindelse med driften kan være:

- Uheld ved pumpning af gylle.
- Brud på gyllebeholder.
- Overløb ved påfyldning af dieseltank.

Minimering af risiko for uheld

Pumpning af gylle fra gyllebeholder sker af maskinstation, med returløb og under opsyn. Ved pumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder aktiveres en kontakt i stalden. Det tjekkes løbende, om der er plads i gyllebeholderen før overpumpning. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn. Der er heller ikke spjæld mellem forbeholder og gyllebeholder.

Hvis gyllebeholderen bryder sammen eller overfyldes ved en fejl, og gyllen løber ud, er der udarbejdet en beredskabsplan for at mindske eller hindre skader på den omgivende natur. Gyllebeholderen er omfattet af 10-årsbeholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Fyldning af dieseltank sker under opsyn. Påfyldning af marksprøjte sker ikke på denne ejendom.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld:

I tilfælde af uheld ved gyllepumpning, afhængig af mængde, etableres jordvold, som sikrer mod afstrømning samt slamsluger rekvireres.

Evt. spild af diesel opsamles med kattegrus eller lignende materiale.

Der vil blive monteret et skydespjæld i brønden ca. 50 m før udløbet til Fovs Å. Dette spjæld kan lukkes i tilfælde af gylleuheld, sådan at gylle ikke vil løbe i Fovs Å men blive stående i rørene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at det med ovenstående praksis vil være muligt at forholde sig til og modvirke de evt. driftsforstyrrelser, uheld og risici, der typisk vil kunne opstå på en ejendom af denne type og størrelse. Desuden vil der blive udarbejdet af en beredskabsplan.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for driftsforstyrrelser eller uheld:

- 13.** Der skal foreligge en beredskabsplan for husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Denne beredskabsplan skal vedligeholdes, så oplysningerne i den altid er opdaterede.

Beredskabsplanen skal foreligge, når godkendelsen tages i brug.

- 14.** Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen ved at ringe 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolding Kommune kontaktes.

Hvis der sker uheld på ejendommen, skal der senest 1 uge efter hændelsen fremsendes en redegørelse til Kolding Kommune. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af uheldet samt en beskrivelse af, hvordan virksomheden vil forebygge lignende uheld.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG -MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foruden Toldgården ejer ansøger også Frørupvej 19 og Frørupvej 45. På disse ejendomme er der også svineproduktion, og gyllen herfra er medregnet i denne ansøgning.

På Toldgården produceres 350,2 DE, og der tilføres 251,0 DE husdyrgødning i form af svinegylle fra de andre ejede ejendomme med samme CVR-nr. (Frørupvej 19 og Frørupvej 45). Der afsættes gylle til 2 gylleaftaler. Samlet antal DE, der udbringes på bedriftens ejede og forpagtede arealer, er således 275,3 DE.

Tabel 7. Oversigt over anvendelse af DE

Oversigt over anvendelse af DE	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Ansøgte antal DE for Toldgården (Frørupvej 44)	32.120	8.042	350,2
DE fra andre ejede ejendomme (Frørupvej 19 og 45)	22.841	5.773	251,0
Sum af DE på bedriften i alt			601,2
Afsat til tredjemand			
Svinegylle til 2 forskellige gyllemodtagere	29.657	7.496	325,9
Til udspreddning på ejede og forpagtede arealer	25.304	6.319	275,3

Kravet til harmoniareal (udbringningsareal) ved den pågældende driftstype er 1,4 DE pr. ha på ejede og forpagtede arealer og 1,40 DE pr. ha på aftalearealer.

Tabel 8. Oversigt over arealtyper

	Matr. areal	Heraf udbringningsareal
Ejet areal	183,6 ha	176,2 ha
Forpagtet	21,1 ha	20,4 ha
Gylleaftale		503 ha
I alt	-	700 ha

De ejede og forpagtede arealer udgør i alt ca. 205 ha, hvoraf de ca. 197 ha benyttes til udspreddning af husdyrgødning. Dyretrykket på arealerne er 1,40 DE/ha. Harmonikravet er dermed opfyldt. Resten af den producerede husdyrgødning afsættes til to gylleaftaler.

En del af arealerne ligger inden for nitratklasser og opland med stigende dyretryk. For at overholde krav angående udvaskning er der anvendt 3 % ekstra efterafgrøder.

BAT-niveau for fosfor

Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for søer med pattegrise til afvænnelse fastsætter fosforindholdet pr. DE ab lager. Ifølge Miljøstyrelsens vejledninger må fosforindholdet i husdyrgødningen ikke overstige 23 kg P pr. DE. Det aktuelle projekt har ifølge ansøgningen et fosforindhold i husdyrgødningen på 23,0 kg P pr. DE. Der er benyttet foderkorrektion som virkemiddel til reduktion af fosforindholdet i gødningen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrgødningen udbringes på ejede og forpagtede arealer. Den resterende husdyrgødning afsættes til to gylleaftaler.

Beregninger og vurderinger af nitrat- og fosforforhold tager udgangspunkt i de ansøgte gødningsmængder på de angivne udbringningsarealer. Derfor er det væsentligt, at der ikke foretages ændringer i gødningstype eller øgede gødningsmængder uden forudgående anmeldelse til kommunen, og at der ikke udbringes husdyrgødning på andre arealer end de ansøgte.

Afsætning til gylleaftaler forudsætter, at kommunen har forholdt sig til sårbarheden af aftalearealerne. Rostgård/Hardtminde på Mejerivej 5, 6000 Kolding har en gældende § 16-godkendelse til modtagelse af husdyrgødning fra miljøgodkendt husdyrbrug. Gylleaftalen med Peter Jessen forudsætter, at der udarbejdes en § 16-godkendelse, inden der udspreddes husdyrgødning fra Toldgården.

BAT-niveau for fosfor

BAT-niveauet for fosfor for projektet er beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med konventionelt hold af søer med pattegrise til fravæning (gyllebaserede staldsystemer) fra 2011. Emissionsgrænseværdien for fosforindhold i husdyrgødningen er jf. vejledningen 23 kg P pr. DE.

Emissionsgrænseværdien for fosforindholdet i husdyrgødningen er beregnet til 8.055 kg P ab lager fra projektet på Toldgården (jf. bilag 3). Det aktuelle projekt ligger ifølge ansøgningen med et fosforindhold i husdyrgødningen på 8.042 kg P / 350,2 DE = 23,0 kg P/DE ab lager.

Kommunen vurderer derefter, at BAT med hensyn til fosfor er overholdt for det aktuelle projekt, idet fosforindholdet ab lager er lig med emissionsgrænseværdi.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for gødningstyper og -mængder:

- 15.** På ejendommens ejede og forpagtede udbringningsarealer (196,6 ha) må der pr. planår (1/8 til 31/7) udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha fra det godkendte dyrehold, som fremgår af vilkår 2.

I tilfælde af ophør eller delvis udnyttelse af godkendelsen kan husdyrgødningen helt eller delvist erstattes af andre typer husdyrgødning, hvis mængden af kvælstof og fosfor ikke overstiger 25.304 kg kvælstof (N) og 6.319 kg fosfor (P).

- 16.** Ved en årlig produktion større end 275,3 DE skal overskydende husdyrgødning afsættes til tredjemand. Ved fuld produktion skal der årligt afsættes 325,9 DE til tredjemand.

Ansøger må først have fuld produktion:

- a) Når tredjemandsarealerne har en miljøgodkendelse til at modtage husdyrgødning, eller
- b) Når nye arealer er anmeldt, og Kolding Kommune har godkendt en forøgelse af harmoniarealer.

- 17.** Emissionsgrænseværdien for fosforindholdet pr. DE ab lager må maksimalt være 23,0 kg P pr. DE ab lager. Emissionskravet vurderes overholdt ved overholdelse af vilkår 6-7 om foderkorrektion for fosfor.

5.2 OPBEVARING OG HÅNDTERING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 9. Opbevaringsanlæg

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder (gårdsplads)	1991	1.225	Flydelag	Tømmes med selvlæssende gyllevogn
Gyllebeholder (bakken, vest)	2007	3.490	Flydelag - lecanødde	Tømmes med selvlæssende gyllevogn
Gyllebeholder (bakken, øst)	2007	3.490	Flydelag - lecanødde	Tømmes med selvlæssende gyllevogn
I alt		8.205		

De 3 gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og krav efter de til enhver tid gældende regler. Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.

På ejendommens gyllebeholdere er der intet pumpeudstyr. Beholderne tømmes med selvlæssende gyllevogn. Risikoen for spild er minimal, og der bliver ikke etableret befæstet påfyldningsplads ved gyllebeholderne.

Maskinstation står for udbringning af husdyrgødning. Der forekommer ikke fast gødning fra produktionen.

Kapacitet/mængder

I henhold til normalt produceres der 9.843 ton svinegylle. I normtallene er indeholdt norm-tilledning af regnvand og vaskevand. Alle tre gyllebeholdere benyttes til opbevaring af flydende husdyrgødning. Opbevaringskapaciteten i ansøgt drift er dermed beregnet til 10 måneder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Opbevaring af flydende husdyrgødning i gyllebeholdere er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen generelle regler. Den beregnede gødningsopbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

Kolding Kommune stiller vilkår til håndtering af flydende husdyrgødning.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning:

- 18.** Håndtering af gylle skal foregå under konstant opsyn, såvel ved udpumpning fra for-tanke som ved påfyldning af gyllevogne, således af spild og overfyldning undgås.
- 19.** Gyllebeholderne skal tømmes med sugekran, eller der skal alternativt etableres en påfyldningsplads ved gyllebeholderne. Der må kun ske omrøring i forbindelse med gylleudbringning.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 PÅVIRKNING AF BESKYTTET NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at fordampningen af ammoniak fra anlægget efter udvidelsen er på 4.302 kg kvælstof pr. år. I nudriften er fordampningen på 3.204 kg kvælstof pr. år.

Beregningerne er fratrukket den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrloven har fastlagt. Kravet er, at der skal ske en reduktion på 30 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde samt i stalde, hvor antallet af dyr ændres eller udvides – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Ansøger har opfyldt dette krav og har derudover reduceret ammoniakfordampningen med yderligere 535 kg kvælstof pr. år.

Der er lavet beregninger af ammoniakdepositionen på naturtyperne indenfor 1.000 m fra ejendommene (tabel 5 samt tilhørende figur). Der indgår ikke arealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i udspretningsarealerne, men de grænser enkelte steder op til områder beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Tabel 10. Beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter indenfor 1.000 meter af anlægget.

Nr.	Naturområdes placering i forhold til staldanlæg	Kategori natur	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
1	Mose ca. 940 m nord	3	0	0,1
2	Potentiel ammoniakfølsom skov ca. 830 m nordvest	3	0,1	0,4



KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der ske væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof.

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 30 % er overholdt for denne udvidelse i form af det valgte staldsystem og foderkorrektioner. Ammoniakfordampningen fra stalde og lagre reduceres med 535 kg N mere pr. år, end hvad der kræves for at overholde ammoniakreduktionskravet på 30 %.

En husdyrproduktion medfører en fordampning af ammoniak, hvor størstedelen afsættes inden for relativ kort afstand af staldene (0-300 m), og en mindre del afsættes i større afstand eller indgår som del af den diffuse baggrundsbelastning. Baggrundsbelastningen i området er sidst beregnet til 13,2 kg N/ha/år (2013-data).

Der er mere end 5 km til nærmeste § 7-område. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre en forringelse af det pågældende § 7-område.

Ved vurderingen af om udvidelsen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsforandringer i nærliggende naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, skal der tages udgangspunkt i, om det ansøgte vil indebære en merdeposition på mere end 1 kg N/ha/år. Ved en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, vil det ansøgte som hovedregel ikke medføre, at der sker en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

Der er kun få naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i umiddelbar nærhed af ejendommen, bortset fra mange vandhuller. Ammoniakdeposition til de nærmeste naturpunkter er beregnet. Der findes ikke naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor 1.000 m fra staldanlægget, som tilføres over 1 kg som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrbruget. På den baggrund finder kommunen ikke grundlag for at stille skærpede vilkår til ammoniakemissionen fra anlægget.

Kolding Kommune vurderer, at projektet dermed ikke vil medføre en forringelse af naturområderne. Der stilles ikke vilkår i forbindelse med dette afsnit, idet reduktion af ammoniakemissionen er behandlet andre steder i godkendelsen.

6.2 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTelsesOMRÅDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af ejendommens bygninger ligger i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder. De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder Svanemosen og Lillebælt er beliggende henholdsvis ca. 4,8 km nord og ca. 9,6 km øst for ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af projektets karakteristika, placering og potentielle miljøpåvirkninger vurderer Kolding Kommune, at det udelukkende er næringsstofoverskuddet fra projektet i form af kvælstofudvaskning, fosforoverskud og ammoniakfordampning, der skal konsekvensvurderes i forhold til Natura 2000-områder. De konkrete næringsstofberegninger vedrørende kvælstofudvaskning og fosforoverskud er beskrevet i afsnit 7.3.

Konsekvensvurderingen af en eventuel større eller mindre miljøpåvirkning af de internationale naturbeskyttelsesområder og slutrecipienterne er foretaget på baggrund af de beregninger af ammoniakfordampning, der er lavet i det elektroniske ansøgningskema. Der er herudover taget udgangspunkt i den opgørelse af sårbarhed og det beskyttelsesniveau, der er i husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser.

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område "Lillebælt", Habitatområde nr. 96 og fuglebeskyttelsesområde nr. 47 og Ramsar-område nr. 15. Det vurderes, at det marine habitatområde, Lillebælt, ikke vil blive påvirket af ammoniakfordampning fra produktionsanlægget som følge af naturtypens karakteristika samt afstand til husdyrbrug.

Det nærmeste terrestriske internationale naturbeskyttelsesområde er EF-habitatområde 250 Svanemosen. Svanemosen er en højmose. Tålegrænseintervallet over for kvælstof på højmoser er 5-10 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området er sidst beregnet til 13,2 kg N/ha/år (2013-data), hvilket er over tålegrænseintervallet for naturtypen. Baggrundsbelastningen har dog været faldende i forhold til beregningerne fra 2012 (13,9 kg N/ha/år).

Produktionsanlægget ligger langt fra det internationale naturbeskyttelsesområde, Svanemosen. På baggrund af afstanden og opblanding i atmosfæren, projektets størrelse (ammoniakfordampning) og den fremherskende vindretning er det vurderet, at projektet ikke vil påvirke Svanemosen væsentligt med luftbåren ammoniak, da selv baggrundsbelastningen ligger over naturtypens tålegrænse.

Endvidere er ammoniakfordampningen reduceret yderligere i forhold til beskyttelsesniveauet fastsat i loven som følge af BAT-krav, som vurderes at være proportionalt med den aktuelle husdyrproduktion.

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektudvidelsen ikke vil medføre nogen negativ målbar påvirkning fra luftbåren ammoniak af de internationale naturbeskyttelsesområder. Der er derfor ikke stillet yderligere vilkår til beskyttelse af internationale naturbeskyttelsesområder.

6.3 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I bilag 6 findes der en opgørelse over dyrearter, som findes, eller potentielt kan findes, i den sydjyske natur, og som er på bilag IV i EF-habitatdirektivet. I bilaget findes der endvidere en kortfattet konsekvensvurdering af projektet på de relevante arter. I henhold til EF-habitatdirektivets bilag IV er de nævnte dyrearter strengt beskyttede, og medlemslandene er forpligtede til at beskytte bilag IV-arter og sikre, at deres levesteder ikke forringes.

Flere af arterne, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af produktionsanlægget på Toldgården, men det kan ikke afvises, at de forefindes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Produktionsanlæggets ammoniakemission vil ikke medføre en forringelse af de nærliggende naturområder. Det vurderes derfor, at de omkringliggende naturområder ikke ændrer karakter, som vil have indflydelse på bilag IV-arter og deres levesteder.

Det vurderes, at der ikke vil være en negativ påvirkning af vandhuller på arealerne, som følge af projektet, idet der ikke foretages ændringer af vandhullerne og ammoniakdepositionen er lav fra udbringning af husdyrgødning. Kolding Kommune vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder.

6.4 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtemission forekommer fra produktionen fra selve staldanlægget og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af tabellen fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Tabel 11. Geneafstande fra ejendommen til områder (fuld produktion)

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand fra ejendommen til områdetypen	Afstanden fra ejendommen til områdetypen
Byzone (Christiansfeld)	439 m	~ 2,7 km
Samlet bebyggelse	272 m	~ 1,1 km
Enkelt bolig (Frørupvej 51)	139 m	~ 220 m

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse og byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og til områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig.

Nærmeste enkelt bolig er Frørupvej 47. Ejendommen er ejet af ansøger, hvilket betyder, at boligen ikke indgår i lugtberegningen. Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt, som ikke er ejet af ansøger er Frørupvej 51. Lugtberegningerne foretages til denne ejendom.

Ved håndtering af husdyrgødning fra lagre og ved udbringning til arealerne vil der altid kunne forekomme lugtgener, men vurderes ikke at være mere end, hvad der kan forventes i landzone.

Kolding Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone samt samlet bebyggelse i landzone er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

6.5 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium. Ved fluegener bekæmpes med rovfluer. God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.) minimeres. Der forefindes en privat (Mortalin) foranstaltning mod rotter. Rotter bekæmpes med rottegift udlagt i kasser. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at udvidelsen ikke medfører risiko for tilhold af skadedyr og forekomst af fluer.

6.6 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er to driftsmæssige tilkørsler fra Toldgården. De er placeret vest for bygningerne. Herudover er der en tilkørsel til privaten. Placering af interne transportveje er vist på kortbilag 4.

Transporterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med udvidelsen af besætningen vil der være et lidt øget transportbehov fra og til ejendommen, men det øges ikke proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Tabel 12. Oversigt over transporter

Transporter	Før udvidelse (antal/år)	Efter udvidelse (antal/år)
Indkøbt foder mv.	Ca. 159	Ca. 265
Fyringsolie/brændstof	Ca. 12	Ca. 12
Udlevering af dyr til levebrug	Ca. 110	Ca. 110
Udlevering af dyr til slagtning	Ca. 52	Ca. 52
Levering af sæd	Ca. 104	Ca. 104
Diverse sækkevarer (mineraler, kalveblanding, rengøringsmidler mv.)	Ca. 12	Ca. 12
Gyllekørsel	Ca. 313	Ca. 350
Transporter i alt	Ca. 762	Ca. 905

Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er. Der vil normalt blive kørt gylle ud dels i april/maj måned og i august måned. De ejede og forpagtede arealer ligger omkring Toldgården samt i området omkring Frørup. Den ene gylleaftale er beliggende ved siden af arealerne tilhørende Toldgården, og den anden gylleaftale er beliggende nord for Toldgården.

Det er vurderet, at der ikke er tæt beboede områder på ruten.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Antal transporter med husdyrgødning og foder er de eneste transporttyper, der stiger ved udvidelsen. Kommunen vurderer, at transport af husdyrgødningen ikke afviger fra, hvad der må betragtes som forventeligt i et område udpeget til jordbrugsformål. De øvrige transporter er på samme niveau både før og efter udvidelsen. Niveaulet af transporter må derfor antages at være acceptabelt.

Transporter til de fleste arealer vil nødvendigvis foregå af offentlig vej men under hensyntagen til trafikken i området. Kommunen vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrproduktion.

Kommunen vurderer, at de anførte transporter til ejendommen ikke bidrager væsentligt i forhold til den samlede trafikbelastning i området og ikke vil give anledning til væsentlige gener for områdets beboere.

Kommunen har endvidere vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår for tidspunkter for kørsel med husdyrbrugets egne køretøjer, da dette fortrinsvis sker i dagtimerne.

6.7 STØJ, STØV OG LYS FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 12. Oversigt over støjkloder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På samtlige stalde	Døgnet rundt
Kompressor (til foder)	Foderlade	Tændt ved fodringstid
Korntørring m blæser	Bag fodersilo	2-3 uger lige efter høst
Fodervogne med indblæsning	Ved gavlf af foderlade	2 pr. måned
Transport via til- og frakørselsvej	Til- og frakørselsvejen, se bilaget "Transportveje"	Primært i dagtimerne

Støjgener fra anlægget vurderes uændrede. Der er ikke foretaget nogen særlige tiltag for at dæmpe støjkloder. Ventilationsanlæggene er nye eller af nyere dato og er derfor støjsvage. Kompressor står indendørs og kan ikke høres.

Driften, herunder håndtering af foder og halm, forventes ikke at medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal, da foderet håndteres i lukkede systemer.

Der er ikke lys i staldene om natten. Der er lys i staldene om dagen efter behov. Det er muligt at nøjes med at tænde det halve af belysningen, hvis der ikke er behov for fuld lysstyrke. Der er lovkrav om mindst 40 lux i 8 sammenhængende timer pr. dag.

Der er udendørs belysning fire steder omkring driftsbygningerne. Placering af lyskloder fremgår af kortbilag.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse jf. tabel 8.

Tabel 13: Ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i et hvert punkt uden for skel

DAG			
Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
AFTEN			
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
NAT			
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Transportstøj er ikke omfattet af de nævnte støjgrænser. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboer samt projektets udformning. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet projektet som udgangspunkt vurderes at kunne overholde støjkravene. Der er ikke stillet særlige vilkår vedrørende støj.

Det forventes ikke, at støvgener fra produktionsanlægget vil give væsentlige problemer primært på grund af afstanden til naboer. Dog anbefales det, at al transport til og fra bedriften, for at begrænse støvgener, skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt. Der er ikke stillet særlige vilkår vedrørende støv fra anlæg og maskiner.

Det vurderes, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Godkendelsen omfatter alle arealerne tilknyttet husdyrbruget med CVR-nummeret 17883798. Arealerne dyrkes i nudrift og dette vil være uændret i ansøgt drift.

Tabel 14. Oversigt over arealernes placering

	I alt, ha	Nitratklasse 1-3, ha	Fosforklasse 1-3, ha	Nitratfølsomt indvindingsområde, ha
Ejede/forpagtede arealer	196,6	50,8	50,8	38,8
Gylleaftaler	502,9	11,0	11,0	206,6

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er benyttet virkemidler for at reducere udvaskningen af fosfor og kvælstof til overfladevand samt nitrat til grundvand. I de følgende afsnit er fosfor- og kvælstofproblematikken nærmere beskrevet.

Påvirkningen af naturområder fra udbringningsarealer er i høj grad et randfænomen og vil derfor normalt ikke påvirke større dele af naturområdet. De ejede og forpagtede udbringningsarealer er i maj 2015 blevet besigtiget af kommunen. Ved besigtigelsen er der ikke konstateret tilstandsændringer, som er forårsaget af udbringning af husdyrgødning, som ligeledes også fortsætter uændret i det ansøgte projekt.

Ved afstande på over 100 meter mellem udbringningsarealet og naturområdet vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha – uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Ved meget store udbringningsarealer (over 100 ha) vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha.

Der er indgået to gylleaftaler. Aftalearealerne tilknyttet Hardtsminde, Mejerivej 5, 6000 Kolding er allerede omfattet af en § 16-arealgodkendelse. Denne godkendelse fortsætter uændret, men med en anden leverandør af husdyrgødning. Aftalearealerne tilknyttet Peter Jessen, Skovrupvej 3 har ikke en § 16-arealgodkendelse. Da disse aftalearealer er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland, skal der udarbejdes en § 16-arealgodkendelse, før der kan leveres husdyrgødning fra Toldgården jf. vilkår 16.

7.2 PÅVIRKNING AF GRUNDVANDET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ca. 27 ha af de ejede og forpagtede arealer er beliggende i områder, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) (bilag 6). Kommunen har bedt om beregninger af udvaskningen til grundvandet for yderligere ca. 12 ha.

Det elektroniske ansøgningssystem har beregnet udvaskningen af kvælstof til 44-50 mg nitrat pr. liter samt en enkelt mark på 52 mg nitrat pr. liter fra rodzonen til grundvandet i ansøgt drift, hvilket er en reduktion på 1 mg nitrat pr. liter i forhold til nudrift. Der benyttes ekstra efterafgrøder som virkemiddel eller alternativt reduceret kvælstofnorm.

Det eksisterende staldanlæg ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser, og hvor grundvandsbeskyttelsen på baggrund af jorden geologi er dårlig. Det eksisterende staldanlæg er beliggende udenfor indvindingsoplande til vandværker.

Flere af markerne er beliggende inden for indvindingsoplande til enten Frørup eller Christiansfeld Vandværk, og de ligger i et område, hvor der er indsatsplaner til grundvandsbeskyttelse under udarbejdelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ved vurdering af ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug i områder med en vedtaget indsatsplan skal retningslinjerne med hensyn til acceptabel nitratudvaskning være styrende for miljøgodkendelsen.

Kommunen har modtaget grundvandskortlægningen af området ved Frørup og Christiansfeld, hvor udbringningsarealerne er beliggende. Da indsatsplanen omfattende arealerne ved Frørup og Christiansfeld endnu ikke er færdig, må udvaskningen fra rodzonen ikke stige, såfremt den er over 50 mg nitrat pr. liter.

Tablet 15. Oversigt over udvaskning fra arealerne beliggende i NFI

Mark nr.	I alt, ha	Ansøgt (mg nitrat/l)	Mer-belastning (ansøgt-nudrift) (mg nitrat/l)	Bemærkninger
1-0	12,8	50	-1	
20-1	8,0	50	-1	
41-3	2,3	50	-1	Beliggende indenfor 300 m fra vandværksboring.
41-2	2,2	50	-1	Beliggende indenfor 300 m fra vandværksboring samt indenfor BNBO.
41-1	7,1	50	-1	Beliggende indenfor 300 m fra vandværksboring samt indenfor BNBO.
3-0	2,7	52	-1	
4-0	4,6	44	-1	
4-3	3,2	44	-1	
13-0	3,9	44	-1	

Dele af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder. Det fremgår af beregningerne, at udvaskningen er på 44-50 mg/l samt en enkelt mark på 52 mg/l til grundvandet i ansøgt drift, hvilket er en reduktion i forhold til nudriften. Dermed er det generelle beskyttelsesniveau til grundvandet overholdt.

Flere af markerne er beliggende inden for indvindingsoplande til enten Frørup eller Christiansfeld Vandværk. Enkelte marker ligger indenfor 300 m fra Frørup Vandværks boring samt indenfor BNBO (boringsnære beskyttelsesområder) (bilag 6).

Da markerne er beliggende indenfor BNBO samt indenfor 300 m fra vandværksboring, har Kolding Kommune bedt om udvaskningsberegninger fra rodzonen på arealerne.

Beregningerne viser, at udvaskningen på markerne indenfor BNBO samt indenfor 300 m fra vandværksboringen ligger på 50 mg nitrat pr. liter, hvilket er en reduktion på 1 mg nitrat pr. liter i forhold til nudrift. De kriterier, som fremadrettet sandsynligvis vil komme til at gælde for indsatsplanerne, er dermed allerede opfyldt på nuværende tidspunkt.

Forudsætningen for at opnå en udvaskning på 44-50 mg nitrat pr. liter til grundvandet er, at der i ansøgningen er indsat 3 % ekstra efterafgrøder. Alternativt benyttes der en reduceret kvælstofnorm på 2 % i forhold til husdyrbrugets samlede kvælstofkvote.

Der indsættes derfor vilkår om ekstra efterafgrøder eller reduceret kvælstofnorm. Idet vilkåret også vil medvirke til at reducere udvaskningen til overfladevand, vil der ikke blive stillet vilkår om placering af efterafgrøderne.

Det vurderes at ved overholdelse af vilkårene i godkendelsen, vil udbringningen af husdyrgødning ikke have en væsentlig indvirkning på grundvandet.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår til påvirkning af grundvand:

- 20.** Der skal hvert år etableres 3 % ekstra efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende lovpligtige efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder beregnes af det samlede efterafgrødegrundareal og skal følge de samme regler, som er gældende for de lovpligtige efterafgrøder.
- 21.** Alternativt skal der benyttes en reduceret kvælstofnorm på 2 % i forhold til husdyrbrugs samlede kvælstofkvote.

7.3 PÅVIRKNING AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udbringningsarealerne grænser flere steder op til vandløb. Arealer, som grænser op til vandløb, er ikke skrånende. Der er etableret den lovpligtige plantedækkede, ugødede og udyrkede bræmme, som forhindrer overfladisk afstrømning og brinkerrosion.

Der ligger flere beskyttede vandhuller inden for 300 m fra ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Søer og vandløb påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning af næringsstoffer til recipienterne. Søer og vandhuller er særlig følsomme over for tilførsel af fosfor, men visse kær- og mosetyper i tilknytning til søer og vandhuller kan også være følsomme over for kvælstoftilførsel enten via vandmiljøet eller fra luften. Den atmosfæriske påvirkning er dog så begrænset i forhold til områdets små vandhuller, at der kan ses bort fra denne.

Flere af markerne grænser op til vandløb og vandhuller, eller der ligger vandhuller inde på marken. Der er dog ikke arealer med hældninger over 6 grader.

Kommunen har på baggrund af besigtigelse og kortanalyse vurderet, at der ikke er udbringningsarealer ned til vandløb og vandhuller med så stor hældning, at der kan forventes erosion med deraf følgende kraftig tilførsel af sediment og næringsstoffer. Det vurderes således ikke nødvendigt med yderligere bræmmer ud over de lovpligtige bræmmer og randzoner langs vandløb og vandhuller.

7.4 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL OVERFLADEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ca. 26 % af udbringningsarealerne afvander via Taps Å-systemet til Natura 2000-området "Lillebælt" via Hejls Nor beliggende 5,8 km øst for nærmeste udbringningsareal.

De resterende ejede og forpagtede arealer afvander til Vadehavet via Knude Dyb (i alt ca. 146 ha), som ligeledes er et Natura 2000-område.

I oplandet til Hejls Nor er husdyrtrykket stigende, og i oplandet til Knude Dyb er dyretrykket faldende. Bedriften skal derfor overholde kravet om planteavlensniveau beregnet ud fra et vægtet gennemsnit af arealernes beliggenhed.

Natura 2000-området Lillebælt er overbelastet med fosfor, og arealerne i dette opland er derfor beliggende i potentielle fosforklasser. Der er udtaget jordprøver i 2012, og fosfortallene varierer fra Pt 1,6 til Pt 3,4. Natura 2000-området Vadehavet er ikke overbelastet med fosfor, og der er ikke indsendt fosfortal.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ca. 26 % af de ejede og forpagtede arealer (ca. 51 ha) afvander til Hejls Nor, som er Natura 2000-vandområde.

Oplandet til Hejls Nor er mindre end 10.000 DE, og Kolding Kommune vurderer, at det er nødvendigt at supplere med lokal viden om udviklingen i husdyrtrykket i oplandet for at kunne vurdere de kumulative effekter. Inddragelse af den lokale viden bevirker, at der er en samlet stigning i dyretrykket i oplandet til Hejls Nor.

De resterende ejede og forpagtede arealer (ca. 146 ha) afvander til Vadehavet via Knude Dyb. Dyretrykket er faldende i oplandet til Knude Dyb.

Hejls Nor og opland:

Arealerne i oplandet til Hejls Nor afvander via Taps Å til Hejls Nor. Hejls Nor er et ca. 190 ha stort vandområde, som er en del af det internationale beskyttelsesområde Natura 2000-habitatområde Lillebælt (H96), fuglebeskyttelsesområde (F47) og Ramsarområde (R15). Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er bl.a. sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, kystlaguner og strandsøer.

Der er kun en snæver åbning mellem Noret og de åbne vandmasser og derfor karakteriseres Hejls Nor som et lukket bassin. Hejls Nor er desuden udpeget som kystlagune, der er særlig sårbar over for næringsstoffer. Kystlaguner kan påvirkes af en sådan tilledning af næringsstoffer, da de har et begrænset vandskifte med de åbne vandmasser.

Oplandet til Hejls Nor er på ca. 108 km² og består af deloplandene til Taps/Aller Å systemet, Kær Mølle Å og Hejls Bæk. Det samlede opland er 10.800 ha (dyrket opland er ca. 8600 ha og det øvrige opland er ca. 2.200 ha). Udbringningsarealerne udgør ca. 0,5 % (51 ha/10.800 ha) af det samlede opland.

Hejls Nors tilstand og målsætning:

Udover at Hejls Nor er udpeget som Natura 2000-område, er området i Kommuneplanen udpeget som et særligt værdifuldt naturområde.

I henhold til basisanalysen Lillebælt er Hejls Nor belastet med næringsalte, og det vurderes, at målsætningen ikke er opfyldt. Habitatområdet opfylder ikke sin målsætning om et alsidigt plante- og dyreliv, der kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Årsagen er ifølge vandplanen den diffuse belastning med især kvælstof, men også fosfor fra oplandet, som primært stammer fra landbruget. I vandplanen er der angivet en arealspecifik kvælstofudvaskning på 19,0 kgN/ha, hvilket giver en total kvælstofbelastning af Hejls Nor på 205.200 kg årligt.

Basisanalysen forudsætter en opfyldelse af den generelle målsætning for Lillebælt om en permanent reduktion af udledningerne af næringsalte, herunder især kvælstof fra diffuse kilder og udledning af miljøfremmede stoffer. Derfor er oplandet til Lillebælt blevet udpeget til nitratklasse 1, 2, og 3 samt potentielle fosforklasser, hvor miljømyndigheden skal stille skærpede krav til udledningen af næringsstoffer.

KOMMUNENS VURDERING I FORHOLD TIL HEJLS NOR

Vurderingen af miljøpåvirkningen af Hejls Nor er foretaget på baggrund af de beregninger, der er lavet i det elektroniske ansøgnings-skema. Beregningerne tager udgangspunkt i de i ansøgningen

angivne mængder kvælstof fordelt med dyretryk og med norm-fjernelsen af næringsstoffer med de angivne sædkifter S2 og S4.

På grund af Hejls Nors begrænsede vandudskiftning og de sårbare naturtyper antages det, at Noret generelt er mere kvælstof- og fosforfølsomt end det samlede Natura 2000-område Lillebælt. Hvis en given mængde kvælstof eller fosfor ikke vurderes at være et problem for Hejls Nor, vurderes det derfor heller ikke at være et problem for hele Natura 2000-området (Lillebælt). Af denne grund er nedenstående vurdering udelukkende foretaget på Hejls Nor.

Miljøstyrelsen har fastlagt følgende afskæringskriterium for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevand:

Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande i Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter er opfyldt:

- 1) Kumulative effekter – Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007.
- 2) Projektet i sig selv – Nitratudvaskningen fra den eksisterende husdyrproduktion er mindre end 1 procent af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin såsom Hejls Nor.

I oplande, hvor punkt 1 ikke kan opfyldes, kan kommunen godkende ansøgninger, hvor kvælstofudvaskningen fra rodzonen nedbringes til et niveau, der svarer til et planteavlbrug (arealdrift med brug af handelsgødning og et plantesædskifte).

Ad. 1 Kumulative effekter - Påvirkninger og bidrag fra andre end projektet selv.

I vurderingen af, om det ansøgte projekt i kumulation med andre husdyrbrug i oplandet til Hejls Nor har en skadevirkning, har Kolding Kommune anvendt de nyeste data for udviklingen i husdyrtryk, som Miljøstyrelsen har stillet til rådighed i december 2014. Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Hejls Nor fremgår af tabellen nedenfor.

Udviklingen i antal DE i oplandet til Hejls Nor (MST opgørelse)			
	Hejls Nor	Udvikling ift. 2007	Udvikling ift. 2007
2007	6914 DE	0	0
2008	6585 DE	-329 DE	-4,8 %
2009	6785 DE	-129 DE	-1,9 %
2010	7378 DE	464 DE	+6,7 %
2011	7160 DE	246 DE	+3,6 %
2012	7135 DE	221 DE	+3,2 %
2013	7151 DE	237 DE	+3,4 %
2014	7068 DE	154 DE	+2,2 %

Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Hejls Nor er steget med 2,2 % siden 2007. Forklaringensgraden er dog lav ($R^2 = 0,31$), og der skal derfor tages udgangspunkt i en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsessår og niveauet pr. 1. januar 2007 (jf. notat fra Miljøstyrelsen af 22. december 2011).

Da oplandet til Hejls Nor er mindre end 10.000 DE, vurderer Kolding Kommune desuden, at det er nødvendigt at supplere med lokal viden om udviklingen i husdyrtrykket i oplandet for at kunne vurdere de kumulative effekter. Inden for oplandet til Hejls Nor er Kolding Kommune bekendt med, at der har været enkelte godkendelser, som ikke var fuldt udnyttet på tidspunktet for opgørelsen (dec. 2014) af antal DE i oplandet. Ud over de DE, som er medregnet i Miljøstyrelsens data for oplandet i 2014, har Kolding Kommune kendskab til yderligere tilladelser til udvidelser, som vil betyde, at husdyrtrykket vil stige yderligere i oplandet til Hejls Nor siden 2007. Kommunen har ikke kendskab til, at der er bedrifter, hvor produktionen er reduceret eller nedlagt siden december 2014, og hvor der samtidigt ikke fortsat er mulighed for og tilladelse til, at produktionen kan genoptages eller forøges igen.

I vurderingen af om projektet i kumulation med andre projekter og planer har en skadevirkning, skal andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktion inddrages. Med projekter og planer i Habitatdirektivets forstand menes nye og realiserbare projekter. Kolding Kommune er ikke bekendt med andre projekter og planer, som kan give en øget nitratudvaskning i oplandet.

Som følge af at udviklingen i antal dyreenheder har været stigende siden 2007 i oplandet til Hejls Nor, skal projektets kvælstofudvaskning til overfladevand nedbringes til et niveau, som svarer til et planteavlsbrug. Der er således lavet beregninger, som er baseret på, at ejendommens arealer drives som et plantebrug med anvendelse af handelsgødning i stedet for husdyrgødning. Desuden er der set bort fra ansøgers valg af supplerende virkemidler.

Beregninger viser en udvaskning på 51,7 kg N/ha/år. Planteavlsniveauet for bedriften er beregnet til 51,8 kg N/ha/år.

Kommunen har sikret, at kvælstofudvaskningen fra rodzonen ikke overstiger 51,8 kg N/ha/år ved udbringning af husdyrgødning på arealerne ved at stille vilkår om ekstra efterafgrøder eller reduceret kvælstofnorm (jf. vilkår 20 og 21).

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet i kumulation ikke vil medføre en skadevirkning på Natura 2000-området samt yngle- og rasteområder for beskyttede arter.

Ad. 2 Vurdering af om det ansøgte i sig selv har en skadevirkning

Udbringningsarealet er ca. 51 ha til Hejls Nor. Der udvaskes ifølge ansøgningens beregninger 51,7 kg N/ha fra rodzonen. En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat i jorden. Størrelsen af omsætningen afhænger af jordens reduktionspotentiale, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen, og den mængde nitrat, der ender i vandområdet. Det faktiske reduktionspotentiale for oplandet omkring arealerne kendes ikke, men det er 50 % og 75 % ifølge Danmarks Miljøundersøgelser. Udvasningen fra rodzonen antages dermed at reduceres med ca. 62,5 %.

Ifølge Miljøstyrelsens bilag af 16. juni 2010 kan der kun reguleres på bidraget af nitrat fra husdyrgødningen, og beregningen er foretaget via husdyrgodkendelse.dk.

Hejls Nor - en del af Natura 2000-området Lillebælt	
Opland til Natura 2000 området Hejls Nor	10.800 ha
Nuværende kvælstofbelastning fra land til Natura 2000-området Hejls Nor	205.200 kg N/år
Det ansøgte projekt	
50-75 % Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen)	Gns. 62,5 %
Areal til udspreddning i oplandet til Hejls Nor	51 ha
Udvasning fra rodzonen (jf. ansøgningsskemaet)	51,7 kg N/ha/år
Udvasning fra projektet til Hejls Nor (51,7 kg N/ha/år x 0,375 x 51 ha)	989 kg N/år
Kvælstofudledning fra projektet som procent af den samlede udledning til Hejls Nor (989 kg N/år / 205.200 kg N/år x 100)	0,48 %

Projektet bidrager således med mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning til Hejls Nor. Kolding Kommune vurderer på den baggrund, at projektet i sig selv ikke kan medføre en skadevirkning på Natura 2000-området samt yngle- og rasteområder for beskyttede arter.

KOMMUNENS VURDERING I FORHOLD TIL KNUDE DYB

De resterende arealer afvander til Knude Dyb (ca. 146 ha). Oplandet til Knude Dyb har et faldende husdyrtryk i forhold til udgangspunktet i 2007, og udvasningen fra arealerne i oplandet til Knude Dyb skal ikke leve op til kravet om planteavlsniveau. Kommunen vurderer derfor, at projektet i kumulation med andre projekter ikke vil medføre skade på vandoplandet.

Kvælstofudledningen fra projektet i sig selv er på 0,09 % til Knude Dyb, hvor afskæringskriteriet er på 5 %. Projektet kan dermed heller ikke i sig selv antages at have en skadevirkning på disse to vandoplande.

Kolding Kommune vurderer derfor samlet at ved overholdelse af de fastsatte vilkår i godkendelsen, vil projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre kunne medføre en væsentlig målbar skadevirkning fra udbringningsarealerne på Hejls Nor og Knude Dyb.

KOMMUNENS VURDERING I FORHOLD TIL FOSFOR

Nogen af de ejede og forpagtede arealer ligger i oplandet til Natura 2000-område (Lillebælt), der er overbelastet med fosfor. Der er udtaget fosfortal i 2012. Fosfortallene varierer fra Pt 1,6 til Pt 3,4. Da fosforoverskuddet er under 4 kg P pr. ha pr. år er fosforkravet opfyldt.

SAMLET VURDERING

Med det angivne referencesædskifte, arealernes placering i forhold til jordbundstype og placering samt 3 % ekstra efterafgrøder eller 2 % reduceret kvælstofnorm er beskyttelsesniveauet for kvælstof til overfladevand overholdt.

Der er til godkendelsen vedlagt aktuelle data med fosfortal udtaget i 2012 for ejede og forpagtede udbringningsarealer beliggende i fosforklasse. Fosfortallene er under Pt 4,0. Projektet overholder de generelle lovkrav med hensyn til fosfor til overfladevand uden brug af særlige virkemidler til reduktion af fosfor. De væsentligste bidrag til fosfortilførsel til overfladevand kommer fra brinkerosion og via dræn. Kommunen vurderer, at de generelle bræmmekrav herunder randzoner er tilstrækkelige til at imødegå overfladisk afstrømning. Der er således ikke grundlag for at stille skærpede vilkår til fosfor.

Ud fra ovenstående vurderes det, at projektet overholder beskyttelsesniveauet for fosfor- og kvælstofoverskuddet til Lillebælt og Knude Dyb. Kommunen vurderer ligeledes, at der ikke er grundlag for at skærpe det generelle beskyttelsesniveau, idet det vurderes, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter vil forhindre, at vandområderne kan bevæge sig imod gunstigere bevaringsstatus.

8 ANVENDELSE AF BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT)

For § 12 husdyrbrug skal der som minimum redegøres for anvendelsen af BAT-tiltag vedrørende:

- ❖ Management (ledelses- og kontrolrutiner)
- ❖ Foder
- ❖ Staldindretning
- ❖ Forbrug af vand og energi
- ❖ Opbevaring og behandling af husdyrgødning
- ❖ Udbringning af husdyrgødning

Ansøger oplyser følgende om anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

GODT LANDMANDSSKAB/MANAGEMENT

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere, registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning, udarbejde gødningsplaner samt have en nødfremgangsmåde ved uheld.

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Ejer står for daglig drift.
- Bedriftens ansatte uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens årsrapport registreres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til kommunens genbrugsstation.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning kan dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er ikke udarbejdet planer for reparation og vedligehold. Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Der vil blive lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

FODRINGSSTRATEGI

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet.

- Der anvendes hjemmeblandet foder (vådfoder) indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).
- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden inden for svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Ansøger har valgt som virkemiddel at lave en råproteinkorrektion på foderet til søerne, således at der tildeles max. 129,3 g råprotein/FE.
- BAT på fosfor overholdes ved et niveau på 4,72 g/FE.

STALDSYSTEMER

Løbeafdeling: *Individuel opstaldning m. delvist spaltegulv*

Dette staldsystem er dyrevelfærdsmæssigt at foretrække, idet søerne har hver deres sengebås, hvor de kan spise og slappe af i fred for dominerende søer (dette mindsker risikoen for at søen aborterer). Delvist spaltegulv minimerer desuden ammoniakfordampningen i stalden.

Endvidere giver staldsystemet mulighed for tildeling af halm på det fast gulv, og søerne får dermed rodemateriale, som ikke øjeblikkeligt forsvinder ned mellem spalterne.

Drægtighedsafdeling: *Løsgående, delvist spaltegulv*

Fordelen ved løsgående søer på delvist spaltegulv er muligheden for at tildele halm på det faste gulv, der medvirker til et tørt miljø og endvidere give beskæftigelse til søerne. Desuden vil et delvist spaltegulv medvirke til, at man kan sænke temperaturen i stalden, hvilket vil sænke ammoniakkoncentrationen i stalden og dermed give et bedre arbejdsmiljø.

Delvist spaltegulv giver desuden en reduktion i ammoniakfordampningen fra gyllens overflade.

Fareafdelingen: *Kassesti med delvist spaltegulv*

Denne staldtype lever op til BAT jævnfør Gr.nr.: 106.02-51. Fordelene ved delvist spaltegulv er, at pattegrisenes velfærd tilgodeses, idet fast gulv er mere skånsomt sammenlignet med fuldspaltegulv. Endvidere giver delvist spaltegulv mulighed for anvendelse af strøelse, hvilket ikke er muligt ved fuldspaltegulv. Farestien har herved et tørt miljø for pattegrisene, hvorved der kan opretholdes et lavt smittepres i farestien.

Delvist spaltegulv har desuden den fordel, at ammoniakfordampningen reduceres.

Der er overbrusning i staldene både af hensyn til dyrevelfærd og for på den måde at sikre, at grisene har mulighed for afkøling i varme perioder. God drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirker til at kontrollere dyrenes gødeadfærd. Dermed medvirker overbrusningen til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager, hvorved både lugtgener og ammoniaktab mindskes. Desuden reduceres muligheden for udklækning af fluelarver.

Der er temperaturstyret ventilation i staldene, som er tilkoblet et alarmsystem, som ringer op til landmandens tlf. i tilfælde af strømsvigt eller anden forstyrrelse, som forhindrer anlægget i at køre.

FORBRUG AF VAND OG ENERGI

Vand

- Der anvendes drikkenipler placeret i drikkekopper eller drikkekar.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Staldene sættes i blød, før de vaskes med højtryksrensere med koldt vand.
- Vandforbruget tjekkes løbende, så eventuelle skjulte lækager opdages i tide.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Overbrusningsanlægget er med højtrykskøling, hvilket er vandbesparende.
- Ejendommen har vandur og får vand fra Frørup Vandværk

Ifølge BREF-dokumentet anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug).

Energi

- Lyset i staldene er tændt efter behov. Der er to kontakter, så man kan nøjes med at tænde den halve belysning, hvis der ikke er behov for mere.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene. Dog er der lovkrav om et minimum af lux i staldene.
- Udendørs lys er delvist med bevægelsessensor.

- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Løbe-/drægtighedsstald er med undertryksventilation, som er det mest strømbesparende mekaniske ventilationssystem.

Ifølge BREF-dokumentet anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

OPBEVARING OG BEHANDLING AF HUSDYRGØDNING

Opbevaring af flydende gødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå påvirkning, og som er tæt og beskyttede mod tæring, at gyllen kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning, samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag.

Følgende procedure følges ved opbevaring af gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere, kanaler under stald samt fortank.
- Gyllebeholderen er lavet af et materiale, der gør den stabil og modstandsdygtig overfor mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Gyllebeholderen kontrolleres ved 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt for at identificere eventuelle utætheder i beholderens vægge.
- Rundt om beholderen er der dræn og inspektionsbrønd.
- Gyllebeholderen har ingen spjæld, så gyllen pumpes derfor op under tilsyn.
- Beholderen er overdækket med et naturligt flydelag samt leca-nødder.
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning.
- Senest 14 dage efter udbringning af gylle genetableres flydelaget på gyllebeholderen.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på, at flydelaget lever op til gældende krav.
- Der er ingen elektriske pumper monteret på gyllebeholdere. Der anvendes en gyllevogn påmonteret en sugekran ved påfyldning af gyllevogn/gylleudlægger fra gyllebeholder.

Opbevaring af fast gødning

Der er normalt intet fast møg. Skulle der være lidt fast møg, smides det gyllebeholder.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i BREF-dokumentet. Ansøger opfylder følgende punkter:

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de gældende regler, og foregår i videst mulige omfang efter godt landmandskab, dvs. ingen udbringning i weekender og helligdage.
- Gyllen udbringes med slæbeslanger eller nedfældes for at mindske lugtgenerne og ammoniakfordampning mest muligt.
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

FRAVALG AF BAT

I henhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), så bør teknologier, der overstiger 100 kr. pr kg N reduceret eller 50 kr. pr årssø, ikke indgå i vurderingen af BAT.

Idet ansøger anvender virkemidler, der medfører, at BAT overholdes, redegøres der ikke yderligere for fravalg af BAT.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG SAMLET VURDERING

Management og kontrolrutiner

Kommunen vurderer, at der ved den løbende overvågning af produktionen samt inddragelse af relevante konsulenter sikres et godt overblik over husdyrbruget og en effektiv ressourceudnyttelse. Det vurderes sammenfattende, at husdyrbrugets management er at betragte som BAT.

Foder

Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset for denne type af bedrift med hensyn til fodring, idet anvisningerne i BREF-dokumentet følges. Der er stillet vilkår til fastholdelse af fodertilpasninger.

Staldindretning

Projektet overholder samlet set med det valgte virkemidler (korrektur af tildelt råprotein i foderet) det fastlagte og proportionelle BAT-niveau for ejendommen på 4.308 kg N (se bilag 3). Ansøgningen overholder således det emissionsniveau, som fremkommer i forhold til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Kommunen vurderer på denne baggrund, at der er anvendt BAT i forhold til staldsystemer og ammoniakemission fra anlæg. Kommunen pålægger ikke ansøger at anvende en bestemt teknik men udelukkende, at der leves op til reduktionskravet, hvilket dog sikres ved at fastholde de valgte teknikker ved vilkår.

Forbrug af vand og energi

Udvidelsen medfører et forøget energi- og vandforbrug. Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

Opbevaring samt udbringning af husdyrgødning

Kommunen vurderer, at almindelig driftspraksis reguleret ved husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler opfylder kravet om BAT for denne type bedrift.

Samlet BAT-vurdering

I forhold til det generelle ammoniakreduktionskrav som beskrevet i husdyrloven, skal husdyrbruget reducere ammoniakfordampningen med 30 % i forhold til referencestaldsystemet. Desuden skal ammoniakemissionen reduceres yderligere som en konsekvens af BAT, som er proportionelt for en svineproduktion af den pågældende størrelse. I projektet er kravet om ammoniakreduktion opfyldt ved brug af foderkorrektioner.

BAT-niveauet for fosfor for den pågældende produktion er overholdt ved brug af foderkorrektioner, som bevirker, at fosforindholdet pr. DE ab lager ligger under den vejledende emissionsgrænseværdi.

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

9 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører, som de skal. Derudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.
- Gyllepumpning styres af timer, så der max pumpes i 20 min ad gangen.
- Der etableres flydelag umiddelbart efter tømning af gyllebeholder.
- Gylletanken kontrolleres for flydelag, og der føres logbog.
- Gyllebeholderen kontrolleres i 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.
- Der er dyrlægesundhedsrådgivning hver 5. uge.
- Der vaskes stalde inklusiv ventilatorer efter hvert hold smågrise.
- Der forefindes alarm på ventilation og foderanlæg. Ved uregelmæssigheder i ventilationen ringer systemet op og afgiver fejlmeldinger.
- Der udarbejdes sprøjtejournal.
- Der udarbejdes løbende foderplaner i samarbejde med konsulent således blandingen altid er optimeret.
- Der føres journal over spredning af husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udspredding af husdyrgødning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at den ovennævnte egenkontrol i kombination med de tilhørende dokumentationskrav og vilkår som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt til at føre tilsyn med ejendommens drift og miljøgodkendelsens overholdelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår til egenkontrol og dokumentation:

- 22.** På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af godkendelsens vilkår. Den fremviste dokumentation skal uanset evt. driftsmæssigt fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere ejendommens overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen.
- 23.** Til dokumentation for, at udbringningen ligger inden for godkendelsens rammer, skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende fremvises:
 - De seneste 3 års mark- og gødningsplaner samt sædskifteoversigter, inkl. kvitteringer for overførte og/eller modtagne mængder husdyrgødning (B1).

10 ALTERNATIVE LØSNINGER, OPHØR OG SAMLET VURDERING

10.1 ALTERNATIVE LØSNINGER SAMT 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

0-alternativ

Den ansøgte ændring af dyrehold sker i eksisterende bygninger og handler derfor om at udnytte de eksisterende rammer bedst muligt, og dermed fremtidssikre bedriften. Såfremt der ikke kan gives tilladelse til den ønskede produktion, ønskes en dialog med kommunen om, hvad der skal til, for at der kan meddeles godkendelse. Er en godkendelse udelukket, vil produktionen sandsynligvis fortsætte uændret.

Alternativ

Ikke afsøgt yderligere alternativer, da der ikke bygges i forbindelse med udvidelse af dyreholdet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da der ikke bygges i forbindelse med byggeriet, er der ikke vurderet på alternative placeringer.

Det er Kolding Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen af husdyrbruget ikke påvirker lokalområdet mere end hvad der er almindeligt for en sådan produktion.

10.2 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel. Såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at førnævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfarer og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

10.3 KOMMUNENS SAMLEDE KONKLUSION

Det er Kolding Kommunes vurdering, at virksomhedens drift efter gennemførelse af projektet, under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.



Kolding
Kommune

Marianne Yde

Marianne Yde
Biolog

By- og Udviklingsforvaltningen - Landbrug
Nytorv 11, 6000 Kolding

11 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING OG UNDERRETNING

11.1 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, landsdækkende foreninger og organisationer, som har til formål at beskytte natur og miljø samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Din klage skal indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk). Du kan også finde Klageportalen direkte på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke kommer ind via Klageportalen med mindre der er særlige grunde til det. De særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen er beskrevet nærmere i www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du. Hvis du tilhører en af de nævnte grupper, og trods vejledning ikke har mulighed for at bruge Klageportalen, kan du aflevere din klage sammen med en begrundet anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen til Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen, Nytorv 11, 6000 Kolding. Hvis du er fritaget for at bruge digital post af din kommune, bedes du oplyse dette i din anmodning. Kolding Kommune vil sørge for at sende din anmodning videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som i hvert enkelt tilfælde vurderer, om der foreligger særlige forhold, der gør, at du kan blive fritaget for at bruge Klageportalen. Du får besked fra Natur- og Miljøklagenævnet, om din anmodning kan imødekommes.

Hvem kan hjælpe? På www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du kan du finde en vejledning til, hvordan du anvender Klageportalen. Du har derudover mulighed for at kontakte supportfunktionen på e-mail: nmkn@nmkn.dk eller telefon 7254 1101.

Hvad er klagefristen? Mandag den **10. august 2015**. Det vil sige, at klagen senest på den dag skal være tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og klager skal have godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvad koster det at klage? Du betaler et gebyr på 500 kr. med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og du har indbetalt gebyr for klagen.

Søgsmålsfrist: Hvis du vil bringe afgørelsen til prøvelse ved domstolene, skal søgsmålet være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

11.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Miljøgodkendelsen annonceres den 11. juli 2015 i Kolding Ugeavis. Uddrag af udkastet til miljøgodkendelsen er udsendt til de nærmeste naboer samt fremsendt til en række myndigheder og organisationer.

Nedenstående parter har modtaget miljøgodkendelsen eller sammendraget af miljøgodkendelse:

Ansøger

- Poul Richard Jørgensen, Frørupvej 19, 6070 Christiansfeld

Parter med E-post:

- Konsulent: Birgitte Madsen, Sønderjysk Landboforening. E-post: bm@slf.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. E-post: syd@sst.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 KBH Ø. E-post: nst@nst.dk

Naboer og parter

Hans Axel Klinge Juul Pedersen	Mejerivej 5	6580 Vamdrup
Anne Mette Luxhøj	Frørupvej 51	6070 Christiansfeld
Rikke Leth-Pedersen	Frømajvej 5	6630 Rødding
George-Andrei Acatrinei	Frørupvej 44	6070 Christiansfeld
Johnny Rasmussen	Frørupvej 47	6070 Christiansfeld
Alf Marius Kristensen	Frørupvej 51	6070 Christiansfeld
Camilla Yvonne Rasmussen	Frørupvej 42	6070 Christiansfeld
Ciprian Florea	Frørupvej 44	6070 Christiansfeld
Linda Donna Rasmussen	Frørupvej 47	6070 Christiansfeld
Alexandru Zaharia	Frørupvej 44	6070 Christiansfeld
Florin Petrea	Frørupvej 44	6070 Christiansfeld
Rostgård/Hardtsminde		6580 Vamdrup
Peter B. Jessen	Skovrupvej 3	6070 Christiansfeld

12 BILAG

- Bilag 1:** Vilkårskatalog
- Bilag 2:** Grundlag for vilkår og lovgivning
- Bilag 3:** Beregning af BAT-niveau
- Bilag 4:** Situationsplan over ejendommen
- Oversigtskort over ejendommens anlæg
 - Afløbsplan (tagvand m.m.)
 - Opbevaring mv.
- Bilag 5:** Oversigt over arealer
- Bilag 6:** Grundvand
- Bilag 7:** Natur og vandløb
- Bilag 8:** Beskrivelse af Bilag IV-arter
- Bilag 9:** Udpegningsgrundlag Natura 2000